

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 15 listopada 2024 r.

Pozycja 246

POSTANOWIENIE z dnia 20 czerwca 2024 r. Sygn. akt Ts 208/23

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej [...] sp. z o.o. z siedzibą w K. o zbadanie zgodności:

art. 106 ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1050, ze zm.; dalej: ustawa o offshore) w zakresie, „w jakim nakłada obowiązek umorzenia postępowania wszczętego przed wejściem w życie ustawy o offshore, uzależniając skutek w postaci umorzenia postępowania wyłącznie od organu (jego działania lub braku działania, tj. od czynników zależnych wyłącznie od organu władzy wykonawczej, na które skarżący nie ma żadnego wpływu), przez co nie należycie zabezpieczył prawa nabyte i interesy w toku oraz zróżnicował sytuację podmiotów w zależności od podjęcia działań (lub ich braku) przez organ władzy wykonawczej”, z art. 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 32 ust. 2 zdanie 1 i 2 oraz art. 64 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

odmówić nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 18 lipca 2023 r. (data nadania) [...] sp. z o.o. z siedzibą w K. (dalej: skarżąca), reprezentowana przez pełnomocnika z wyboru, wystąpiła z żądaniem przytoczonym w komparycji niniejszego postanowienia w związku z następującym stanem faktycznym.

Decyzją z 1 października 2021 r. (znak: [...]) Minister Infrastruktury (dalej: minister) umorzył postępowanie w sprawie wszczętej na podstawie wniosku skarżącej o wydanie pozwolenia na wznoszenie i wykorzystywanie sztucznych wysp, konstrukcji i urządzeń w polskich obszarach morskich dla przedsięwzięcia pod nazwą „Zespół morskich farm wiatrowych o maksymalnej łącznej zainstalowanej mocy 550 MW oraz infrastruktura techniczna, pomiarowo-badawcza i serwisowa związana z etapem przygotowawczym realizacyjnym i eksploatacyjnym”.

Ponadto minister ustalił, że lokalizacja przedsięwzięcia nie odpowiada w całości obszarowi 46.E.1 z załącznika nr 2 do ustawy offshore – „obszary, w granicach których mogą

zostać zlokalizowane morskie farmy wiatrowe, w odniesieniu do których wytwórca energii elektrycznej w morskiej farmie wiatrowej może ubiegać się o przyznanie prawa pokrycia ujemnego salda na zasadach określonych w rozdziale 4 ustawy”.

Skarżąca wniosła o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Decyzją z 13 stycznia 2022 r. minister utrzymał w mocy decyzję z 1 października 2021 r.

Wyrokiem z 10 maja 2022 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w W. (dalej: sąd I instancji) w sprawie o sygn. akt [...] oddalił skargę [...] sp. z o.o. z siedzibą w K. na decyzję ministra z 13 stycznia 2022 r. (znak: [...]).

Od wyroku sądu I instancji skarżąca złożyła skargę kasacyjną, która wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 14 marca 2023 r., sygn. akt [...], została oddalona.

Zdaniem skarżącej zaskarżony art. 106 ustawy o offshore narusza zasadę równości wobec prawa, zasadę równego traktowania przez władze publiczne, zasadę równej ochrony praw majątkowych, zakaz dyskryminacji, zasadę proporcjonalności, zasadę lojalności państwa względem obywateli, zasadę ochrony praw nabytych i niezabezpieczenie interesów w toku (art. 2 Konstytucji w związku z art. 31 ust. 3, art. 32 ust. 1, art. 32 ust. 2 zdanie 1 i 2 oraz art. 64 ust. 2 Konstytucji).

W ocenie skarżącej zastosowanie zaskarżonego przepisu prowadzi do zróżnicowania sytuacji prawnej podmiotów ubiegających się o wydanie pozwoleń w postępowaniach będących w toku w dniu jego wejścia w życie. Jak wskazuje skarżąca, przepis prowadzi do sytuacji, gdy wobec podmiotów znajdujących się w podobnym stanie faktycznym mogą być zastosowane przepisy regulujące w całkowicie odmienny sposób ich prawa i obowiązki (tj.: albo rozstrzygnięcie sprawy w sposób pozytywny lub negatywny – co jednak podlegałoby dalszej merytorycznej weryfikacji na drodze administracyjnej oraz sądownoadministracyjnej, albo w sposób zamykający drogę do merytorycznego rozpoznania sprawy przez umorzenie postępowania).

Zarządzeniem Prezesa Trybunału Konstytucyjnego z 3 listopada 2023 r. (którego odpis został doręczony pełnomocnikowi skarżącej 13 listopada 2023 r.) skarżąca została wezwana do złożenia pełnomocnictwa szczególnego uprawniającego do sporządzenia i wniesienia skargi konstytucyjnej oraz reprezentowania skarżącej przed Trybunałem Konstytucyjnym w odniesieniu do sprawy, w związku z którą złożona została skarga konstytucyjna i do doręczenia odpisów lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem decyzji Ministra Infrastruktury z 1 października 2021 r. oraz wszystkich załączników złożonych wraz ze skargą konstytucyjną.

W sporządzonym przez pełnomocnika i wniesionym do Trybunału 20 listopada 2023 r. (data nadania) piśmie procesowym skarżąca usunęła wskazane wyżej braki formalne skargi konstytucyjnej.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym, podczas którego Trybunał bada, czy odpowiada ona określonym przez prawo wymogom.

Stosownie do art. 61 ust. 4 u.o.t.p.TK Trybunał odmawia nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej, jeżeli:

- nie spełnia ona wymogów określonych w ustawie i usunięcie braków nie jest możliwe (pkt 1),
- braki, o których mowa w art. 61 ust. 3 u.o.t.p.TK, nie zostały usunięte w terminie (pkt 2),

– jest ona oczywiście bezzasadna (pkt 3).

2. W niniejszej sprawie podmiotem inicjującym postępowanie jest osoba prawna – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

3. W ocenie Trybunału Konstytucyjnego w obecnym składzie nadanie dalszego biegu skardze konstytucyjnej jest niedopuszczalne.

Artykuł 79 ust. 1 obowiązującej Konstytucji stanowi, co następuje:

„Każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone, ma prawo, na zasadach określonych w ustawie, wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności z Konstytucją ustawy lub innego aktu normatywnego, na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego wolnościach lub prawach albo o jego obowiązkach określonych w Konstytucji”.

Cytowany przepis znajduje się w rozdziale II Konstytucji, zatytułowanym: „Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela”. Tym samym – zachowując konsekwencję terminologiczną – zaimek „każdy”, użyty w art. 79 ust. 1 Konstytucji, należy rozumieć jako „każdy człowiek i obywatel”. Rozszerzanie zaimka „każdy” na osoby prawne lub inne podmioty niebędące „człowiekiem i obywatelem”, zgodnie z dyrektywą wykładni systemowej Konstytucji, jest nieuprawnione.

Trybunał w obecnym składzie ma świadomość tego, że w orzecznictwie sądowokonstytucyjnym od 1997 r. utrwaliło się rozszerzające rozumienie wspomnianego zaimka „każdy”, jako obejmującego nie tylko osoby fizyczne, lecz także osoby prawne. Temu stanowisku nie towarzyszy jednakże wnikliwe uzasadnienie prawne. Co więcej, problem ten nigdy nie był przedmiotem głębszej analizy Trybunału Konstytucyjnego. Przyznanie legitymacji skargowej podmiotom niemającym statusu „człowieka i obywatela” następowało niejako „automatycznie”, tytułem wcześniejszej praktyki orzeczniczej.

Orzekając w sprawie analizowanej skargi konstytucyjnej, w której skarżącą jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Trybunał nie podziela stanowiska (prezentowanego we wcześniejszych orzeczeniach – w szczególności w wyroku z 24 lutego 1999 r., sygn. SK 4/98, OTK ZU nr 2/1999, poz. 24), że podmiotem uprawnionym do wniesienia skargi jest nie tylko osoba fizyczna, lecz także osoba prawna. Zaimek „każdy” – ze względu na tytuł rozdziału II Konstytucji – rozumieć bowiem należy jako „każdego człowieka” (por.: *Słownik języka polskiego*, t. 2, red. J. Karłowicz, A. Kryński, W. Niedźwiedzki, Warszawa 1902, s. 309; *Słownik języka polskiego PWN*, t. 1, red. M. Szymczak, Warszawa 1984, s. 906; *Mały słownik języka polskiego PWN*, red. E. Sobol, Warszawa 1999, s. 305). Nie jest przy tym argumentem prawnym okoliczność utylitarna, że rozszerzająca wykładnia art. 79 ust. 1 Konstytucji uzasadniona jest tym, iż szerokie rozumienie tego zaimka „pozwala np. na nadanie dalszego biegu skardze konstytucyjnej wniesionej nie tylko przez osobę fizyczną, ale także osobę prawną” (tak w wyroku w sprawie o sygn. SK 4/98). Nie sposób przy tej okazji nie zauważyć, że w obowiązującej Konstytucji brak jest analogicznych do przewidzianych dla „człowieka i obywatela” procedur, które w zbliżony sposób pozwalałyby na ochronę praw podmiotów zbiorowych. Nie jest jednak dobrym rozwiązaniem w tej sytuacji włączanie niejako „na siłę” podmiotów zbiorowych w procedury przewidziane dla „człowieka i obywatela”. Oznaczałoby to w praktyce pozakonstytucyjne przyznanie tym podmiotom zbiorowym *de facto* praw i wolności zastrzeżonych konstytucyjnie tylko dla „człowieka i obywatela”.

W tym stanie rzeczy – na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 u.o.t.p.TK – należało postanowić jak w sentencji.

POUCZENIE

Na podstawie art. 61 ust. 5 u.o.t.p.TK skarżącey przysługuje prawo do wniesienia zażalenia na niniejsze postanowienie w terminie siedmiu dni od daty jego doręczenia.